

2019-04-16

dnr 5.2.1- 2019-62

Näringsdepartementet
Enheten för samhällsplanerare

n.remissvar@regeringskansliet.se

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

Remissvar om Verkställbarhet av beslut om lov, SOU 2018:86

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som ursprungsfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas – däribland renskötselns intressen – vid utnyttjandet av mark och vatten. Sametinget har fått möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Utredaren har fått i uppdrag att ge förslag på att reglera verkställbarhet, av lovbeslut enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som på ett bättre sätt tillgodoser behovet av effektivitet i byggprocessen samtidigt som ett ändamålsenligt skydd för bl.a. natur- och kulturvärden uppnås. Enligt direktiven är det viktigt att regelsystemen är överskådligt och att det tydligt framgår när en lovgiven åtgärd får påbörjas. Bakgrunden är att många kommuner har brist på bostäder som behöver tillgodoses samt att byggherrarna som tänker sig bygga bostäder bör få ett verkställighetsbeslut genom en kortare tillståndsprocess gentemot vad det är idag.

Huvudregeln är att ett beslut får överklagas enligt förvaltningslagen (2017:900), FL, inom en viss tid. När överklagandetiden gått ut och beslutet inte överklagats får verkställighet av beslutet ske. Beslutet ska äga laga kraft för att det ska få verkställas. Det är en rättssäker prövning.

I PBL finns bestämmelser för vissa åtgärder som kräver bygg-, rivnings- eller marklov. Lovpliktig åtgärd får inte påbörjas innan ett startbesked getts av byggnadsnämnden. Trots att det saknas uttryckliga bestämmelser i PBL om när beslut i bygg-, rivnings- eller marklov får verkställas har viss praxis utvecklats. Ett bygglovsbeslut kunde verkställas omedelbart och byggherren fick genomföra åtgärden när startbesked erhöles, utan att byggherren var tvungen invänta att överklagningstiden för bygglovet gått ut. Byggherren stod risken för att bygglovet kunde ändras eller upphävas om beslutet om lov överklagades. Utredaren föreslår främst den lösningen och bedömer att fördelen av effektivitet i byggprocessen skulle överväga nackdelen av minskad rättssäkerhet i processen ifall den lovgivna åtgärden kunde påbörjas direkt efter att startbesked getts, istället för att byggherren skulle avvakta att beslutet om lov får laga kraft. Den ekonomiska risken skulle minska och det skulle leda bl.a. till att fler bostäder samt samhällsnyttig infrastruktur kunde snabbare färdigställas.

Sametinget ställer sig tveksam till utredarens förslag och menar att det finns alltför stora risker att genomföra regeländringar som inte tar hänsyn till rättssäkerheten fullt ut.

Cujuhus/adress	Telefodvna/telefon	Fákxa/telefax
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: kansli@sametinget.se		
Org.nr.: 202100-4573		www.sametinget.se

5.4 s. 92

Klagorättens syfte enligt PBL är främst att bevaka enskilda intressen. Denna möjlighet utgör ett begränsat skydd för i huvudsak allmänna intressen som natur- och kulturvärden.

- Renskötseln är i behov av bete och skogar med höga naturvärden innehåller oftast de örter, lavar, gräs och dylikt som renen äter. Om byggherren inte behöver invänta ett beslut med laga kraft, kan mark med höga natur- och kulturvärden hinna förstöras ifall man börjar gräva och schakta.

6.1.1 s. 104

Att byggprocessen är effektiv ligger i ett allmänt intresse, särskilt när det gäller bostadsbyggande och samhällsnyttig infrastruktur. Enskild har därutöver ett intresse av effektivitet när det gäller alla lovpliktiga åtgärder.

- Det kan vara bra att sträva efter effektivitet i bostadsbyggandet. Men rättssäkerheten i tillstånds- och verkställighetsprocessen bör inte åsidosättas. Risker finns att byggherrar som har flera projekt på gång kommer att stressa igenom byggen och att man inte har tid att invänta ett ordentligt beslut efter överklagande, utan att man börjar bygga på flera ställen och marker av värden kan gå om intet.

Beslut i ärendet har tagits av Sametingets rennäringschef. Föredragande har varit samhällsplanerare Laila Öberg Ben Ammar.

Lars-Ove Sjajn

Laila Öberg Ben Ammar

Cujuhus/adress	Telefodna/telefon	Faksa/telefax
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: kansli@sametinget.se		
Org.nr.: 202100-4573		www.sametinget.se